

Folktandvårdens stab
Heidi Gulis

2024-03-08

Ärendenummer 2024/00086-1

Dokumentnummer 2024/00086-2

Till Regionstyrelsen

Svar på remiss av betänkandet Ökad kontroll över tandvårdssektorn (SOU 2023:82)

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslås besluta

1. Att lämna remissvar på Socialdepartementets remiss av betänkandet Ökad kontroll över tandvårdssektorn (SOU 2023:82) innan 14 april 2024.
2. Att lämna svaret Region Blekinge har inget att erinra.

Sammanfattning

IVO har under senare år genom riktad tillsyn identifierat en ökad risk för brister i patientsäkerheten hos små vårdgivare med en ensampraktiserande tandläkare samt hos små nyetablerade vårdgivare i storstäderna. Det har bland annat handlat om bristande kunskap om ansvaret för patientsäkerhet, bristande dokumentation samt att patienter fått tandvård som inte varit förenlig med vetenskap och beprövad erfarenhet.

Enligt Försäkringskassans beräkningar uppgår de felaktiga utbetalningarna från det statliga tandvårdsstödet till cirka 430 miljoner kronor årligen (2021). Det motsvarar cirka 6,3 procent av de totala utbetalningarna och de avsiktliga felen beräknas uppgå till 41 procent av beloppet.

Jämförelsen mellan återbetalningskrav och ärenden hos IVO eller HSAN visar enligt Försäkringskassan att det finns ett starkt samband mellan stora återbetalningsbelopp och risk för bristande patientsäkerhet. Ökad kontroll av privata tandvårdsgivare syftar både till att öka patientsäkerheten och att minska felaktiga utbetalningar av statligt tandvårdsstöd.

Utredningen har identifierat tre centrala villkorsområden för ökad kontroll av privata tandvårdsgivare:

- villkor som ska vara uppfyllda för att överhuvudtaget få bedriva tandvård enligt tandvårdslagen (1985:125) som privat vårdgivare.
- villkor för att bli ansluten till Försäkringskassans elektroniska system för statligt tandvårdsstöd.
- vilka villkor som ska vara uppfyllda för utbetalning vid en ersättningsbegäran till Försäkringskassan.

Postadress: 371 81 Karlskrona Besöksadress: Wämö center Telefon: 0455-73 10 00 E-post: region@regionblekinge.se

Webbplats: www.regionblekinge.se Organisationsnummer: 232100-0081

Villkor för att få bedriva tandvård som privat vårdgivare

Utredningen föreslår att:

- det ska krävas tillstånd av IVO för privata vårdgivare som yrkesmässigt bedriver verksamhet som omfattas av tandvårdslagen.
- IVO ska få ta ut en avgift för ansökningar om tillstånd.
- Försäkringskassan ska vara skyldig att på begäran lämna uppgifter till IVO om storleken på de återkrav som under en viss period härrör från en angiven vårdgivare, mottagning eller behandlare.

Villkor för anslutning till Försäkringskassans elektroniska system

Utredningen föreslår att:

- för att bli ansluten till Försäkringskassans elektroniska system för statligt tandvårdsstöd ska det krävas att verksamheten finns i det automatiska registret över verksamheter som omfattas av IVO:s tillsyn och inte har förbjudits att bedriva tandvårdsverksamhet.
- ett ärende om anslutning till det elektroniska systemet ska kunna förklaras vilande för viss verksamhet om det är sannolikt att den verksamheten kommer att förbjudas av IVO.
- Försäkringskassan ska få besluta att anslutningen till det elektroniska systemet för statligt tandvårdsstöd ska upphöra när omständigheterna är sådana att vårdgivaren på grund av de personer som vårdgivaren lämnat uppgift om hade nekats anslutning om det varit fråga om en ansökan om anslutning, oavsett om personen ersätter en annan sådan person och oavsett om en person tillkommer.
- Försäkringskassan ska få besluta att anslutningen till det elektroniska systemet för statligt tandvårdsstöd ska upphöra om vårdgivaren medvetet eller av grov vårdslöshet har lämnat oriktig eller vilseledande uppgift i ansökan om anslutning eller inte lämnat uppgift på begäran i ett ärende om upphörande av anslutningen.
- IVO på begäran av Försäkringskassan ska lämna ut uppgifter ur vårdgivarregistret om uppgifterna behövs för kontroll i samband med administration av det statliga tandvårdsstödet.
- en ansökan om anslutning till Försäkringskassans elektroniska system ska vara undertecknad av vårdgivaren med elektronisk underskrift.
- Försäkringskassan ska få ta ut en årsavgift av en mottagning för att denna ska vara ansluten till det elektroniska systemet.

Villkor för och kontroll av utbetalning av statligt tandvårdsstöd

Utredningen föreslår att:

- vårdgivaren på begäran ska vara skyldig att i ärenden om statligt tandvårdsstöd lämna upplysningar som avser vårdgivarens verksamhet och räkenskaper samt viss behandlars anställnings- eller uppdragstagarförhållande.
- statligt tandvårdsstöd som huvudregel endast ska lämnas om tandvården utförts av en legitimerad tandläkare, legitimerad tandhygienist eller någon som särskilt förordnats att utöva yrke som tandläkare.
- ett beslut om förhandsprövning får begränsas till viss behandlare, oavsett om behandlaren har legitimation eller inte.
- Försäkringskassan ska få inhämta uppgifter från Socialstyrelsens register över hälso- och sjukvårdspersonal på medium för automatiserad behandling.
- Försäkringskassan ska få vänta med att betala ut ersättning till dess att rätten till ersättning har utretts, om det är sannolikt att verksamhet hos vårdgivaren kommer att förbjudas.
- det underlag för beräkning av statligt tandvårdsstöd som vårdgivaren upprättar ska vara undertecknat av behandlaren.

- regionerna ska åläggas underrättelseskyldighet enligt lagen (2008:206) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen och att regionalt ekonomiskt stöd ska omfattas av denna lag.

För privata tandvårdsgivare innebär utredningens förslag en engångskostnad på 30 000 kronor i tillståndsavgift för varje särskild verksamhet samt 5 000 kronor årligen per mottagning för att vara ansluten till Försäkringskassans elektroniska system och avgiften för att vara ansluten gäller även offentliga mottagningar.

Utredningen bedömer att de felaktiga utbetalningarna kommer att minska med cirka 35 miljoner kronor årligen som en följd av utredningens förslag.

Region Blekinges remissvar nedan har beretts av verksamhetsstrateg Heidi Gulis.

- Region Blekinge instämmer i behovet av en ökad kontroll över tandvårdssektorn.
- Region Blekinge instämmer i de förslag till villkor som utredningen framför.

Bakgrund

Region Blekinge har givits möjlighet att svara på Socialdepartementets remiss av betänkandet Socialdepartementets remiss av betänkandet Ökad kontroll över tandvårdssektorn (SOU 2023:82) innan 14 april 2024.

Barnrättsperspektiv

Barn och ungdomar omfattas inte av det statliga tandvårdsstödet.

Karlskrona enligt ovan

Peter Lilja
Regiondirektör

Bilaga

2024/00086–1 Remiss av betänkandet Ökad kontroll över tandvårdssektorn (SOU 2023:82).